

Nom:.....

Data:.....

CONTROL CATALÀ TEMA 2

Hi ha coses que no tenen preu

1. Llegeix el text següent i respon les preguntes:

El tritó del Montseny

El tritó del Montseny és una espècie d'amfibi que es va descobrir a finals de l'any 2005 i que es considera l'única espècie de vertebrat endèmica de Catalunya. Es localitza al massís del Montseny, on es calcula que n'hi ha uns 1.500 exemplars.

Hàbitat i distribució

El tritó viu en torrents d'aigües netes, fredes i molt oxigenades, en altures superiors als 600m. Aquest amfibi no es troba pels torrents de tot el parc natural del Montseny, sinó en petites zones, en una àrea geogràfica inferior als 40km².

Morfologia

És un amfibi aquàtic que respira bàsicament per la pell. Un exemplar adult no supera els 11cm de llargada i el seu pes oscil·la entre 3 i 8g. Té un cap gros, ample i aplanat i els ulls molt petits. El cos és robust i les extremitats, curtes i primes. La cua és tan llarga com el cos. És de color bru i presenta taques i petites pigmentacions d'altres tonalitats en diferents zones del cos. S'alimenta bàsicament de larves que troba als torrents.

Una espècie amenaçada

El tritó del Montseny és una espècie protegida amb una població i una àrea de distribució reduïdes que depèn de les condicions d'aigua dels torrents per sobreviure.

Quin tipus d'animal és el protagonista del text?

- a) Un rèptil.
- b) Un amfibi.
- c) Un mamífer.

Quan mesura un tritó adult?

- a) Pot superar els 11cm de llargada.
- b) No supera els 11cm de llargada.
- c) Oscil·la entre els 3 i els 8cm de llargada.

El tritó té respiració pulmonar?

- a) Sí, ja que respira per la pell.
- b) No; respira per la pell.
- c) No; respira per les brànquies.

Què és una larva?

- a) La primera fase del desenvolupament d'un animal.
- b) Una planta de fulles verdes.
- c) Una fruita típica del bosc.

De quin tipus és el text anterior?

- a) Narratiu.
- b) Descriptiu.
- c) Instructiu.

El tritó es troba a qualsevol lloc del parc?

- a) Sí, mentre hi hagi aigua neta i clara.
- b) No, solament en altures inferiors als 600m.
- c) No, solament en una àrea geogràfica inferior als 40km².

Llegeix les frases següents i marca la que tingui el mateix significat que aquesta: "És l'única espècie de vertebrat endèmica de Catalunya":

- a) És l'únic amfibi que viu exclusivament a Catalunya.
- b) És l'únic vertebrat que no viu a Catalunya.
- c) Aquesta espècie la podem trobar a molts països.

On es pot trobar el tritó?

- a) Als torrents de tot el parc del Montseny.
- b) A les aigües poc oxigenades del parc natural.
- c) Només en petites zones del parc natural del Montseny.

Com és el tritó del Montseny?

- a) Té el cap gros, el cos robust i els ulls molt petits.
- b) Té el cap petit, el cos robust i els ulls petits.
- c) Té el cap gros, el cos prim i els ulls grossos.

Com s'anomena la substància colorant present en els teixits dels éssers vius?

- a) Tonalitat.
- b) Taca.
- c) Pigmentació.

2. Dictat. Clica per reproduir-lo.

3. Digues quin registre de la llengua (formal o informal) faries servir en cada situació:

- en una conferència: _____
- al parc amb els amics: _____
- en una festa amb la família: _____
- en una entrevista de la feina: _____
- en un text literari: _____

4. Completa les oracions següents amb la paraula adequada de les que hi ha entre parèntesis:

- a) _____! Tinc moltes ganes de venir d'excursió! (si/sí)
- b) Quan anavem agafats de la _____ ens vam trobar a _____ mare. (ma/mà)
- c) Me'n vaig a dormir perquè tinc molta _____. (son/són)
- d) Ahir ens vam trobar _____ carrer. (pel/pél)

e) Tinc _____ dits a les mans. (deu/déu)

f) _____ vols? _____ vinguis aquí. (que/què)

g) _____ pare em va ensenyar un mapa del _____. (mon/món)

5. Escriu a sota de cada frase els sintagmes nominals que fan de subjecte en aquestes oracions. Recorda que no pots cometre cap falta d'ortografia, ja que estaràs copiant part d'una frase que ja tens.

a) Aquest vaixell atrotinat està sempre amarrat al port.

b) Aquella novel·la nova és molt emocionant.

c) L'autobús anava ple.

d) Els diccionaris són al prestatge de la dreta.

6. Substitueix els sintagmes nominals de les oracions següents per pronoms:

a) La teva cosina canta força bé.

b) Els alumnes de cinquè tenen ganes de fer sisè.

c) Tu i els teus amics arribareu tard a classe.

7. Analitza aquestes frases paraula per paraula:

El	veí	simpàtic	ha obert	la	porta	ràpidament
La	meva	amiga	Júlia	juga	a	escacs

8. Relaciona les paraules de cada columna que siguin sinònimes:

- enfadar-se
- queixar-se
- dubtós
- menjar
- mentida
- rondinar
- bola
- empipar-se
- manduca
- cagadubtes